

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJĄ

2022 m. gruodžio 29 d. Nr. 4D-2022/1-1129
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau vadinama ir – AM) tarnautojų neveikimo, pažeidžiant teisę gauti informaciją ir teisę į tinkamą viešąjį administravimą.
2. Pareiškėjo skunde rašoma, kad jis daugiau kaip metai negauna AM atsakymo į paklausimą.
3. Pareiškėjas prašo „skubos tvarka pateikti atsakymą“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

TYRIMAS IR IŠVADOS

Nustatytos tyrimui reikšmingos aplinkybės

4. Informacija, susijusi su Pareiškėjo kreipimūsi nagrinėjimu iki 2021 m. gegužės 13 d., 2021 m. birželio 22 d. ir 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimūsi (žr. pažymos 5, 8 ir 12 punktus) gavimo AM:

4.1. Pareiškėjas elektroniniu paštu <...> 2019 m. gegužės 30 d. 08:53 val. pateikė kreipimąsi adresu <...> atkreipdamas dėmesį į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1568 (žr. pažymos 30 punktą) patvirtintą priemonę modernizuoti tarptautinį Vilniaus oro uostą, 2019-2020 m. įrengiant naują kilimo ir tūpimo taką (toliau vadinama – KTT).

Pareiškėjas prašė paaiškinti, kodėl vieniems asmenims, kurių žemės sklypai patenka į aerodromų apsaugos zonas, išduodami leidimai statyti („A“), o kitiems kategoriškai draudžiama tai daryti. Pareiškėjas prašė pateikti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau vadinama – SM) poziciją šiuo klausimu.

Pareiškėjas nurodė, kad jo turimam žemės sklypui nustatyta specialioji žemės naudojimo sąlyga – aerodromo apsaugos zona.

Pareiškėjas informavo turintis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą dėl žemės paskirties keitimo ir planuojantis pradėti statyti statinius, tačiau susidūrė su problema – kol nepakeisti teritorijų planavimo dokumentai dėl Vilniaus aerodromo naujo KTT statybos, VŠĮ „B“ nederins jokių statinių žemės sklype statybos;

4.2. Pareiškėjas laišku, elektroniniu paštu <...> 2019 m. gegužės 30 d. 02:30 PM siūstu adresu <...>, atkreipė dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentuose yra numatytas naujas KTT, dėl ko nebus derinamos statybos žemės sklype.

Pareiškėjas prašė inicijuoti numatyto naujo KTT pašalinimą Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentuose;

4.3. VŠĮ „B“ Civilinės aviacijos administracijos Aerodromų skyriaus vadovo A. S. laišku,

elektroniniu paštu <...> 2019 m. gegužės 30 d. 13:58 val. siūstu adresu <...>, Pareiškėjas buvo informuotas, kad kol TVOU perspektyvinis KTT yra numatytas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentuose, tol VŠĮ „B“ negalės derinti jokių statybų sklypuose, patenkančiuose į teritoriją, rezervuotą šio perspektyvinio KTT statybai;

4.4. VŠĮ „B“ Civilinės aviacijos administracijos Aerodromų skyriaus vadovo A.S. laišku, elektroniniu paštu <...> 2019 m. gegužės 30 d. 17:50 val. siūstu adresu <...>, Pareiškėjas buvo informuotas, kad ne kartą buvo kreiptasi į AM dėl LRBP sprendinių pakeitimo, siekiant išbraukti iš LRBP Vilniaus perspektyvinio KTT įrengimą. Pareiškėjas buvo informuotas apie rengiamą naują LRBP, pažymint, kad šio dokumento koncepciją tvirtins Lietuvos Respublikos Seimas, o konkrečius sprendinius – Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

4.5. Pareiškėjas laišku, elektroniniu paštu <...> 2019 m. gegužės 30 d. 18:47 val. kreipėsi į AM (adresu <...>), atkreipdamas dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1568 (77 eilutėje) numatyta 2019-2020 m. įrengti naują TVOU KTT. Pareiškėjas nurodė netoliese TVOU turintis žemės sklypą, kuriam pagal Nekilnojamojo turto registro duomenis taikoma aerodromo apsaugos zona Pareiškėjas pranešė, kad nuvykus į Vilniaus miesto savivaldybę, buvo paaiškinta, kad nors žemės sklypas patenka į aerodromo apsaugos zoną, reikalavimus atitinkančius statinius (ne aukštesnius negu 14,5 metro) žemės sklype galima būtų statyti. Savivaldybėje taip pat buvo pateikti pavyzdžiai, kai žemės sklypui, patenkančiam į aerodromo apsaugos zoną, buvo išduoti visi reikalingi statybos dokumentai (A pastatai) ir su TVOU administracija visi reikiami dokumentai suderinti.

Pareiškėjas informavo turintis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą dėl žemės paskirties keitimo ir planuojantis pradėti statyti statinius, tačiau susidūręs su problema – TVOU administracija laikosi pozicijos – kol nepakeisti atitinkami teritorijų planavimo dokumentai dėl TVOU naujo KTT statybos, VŠĮ „B“ nederins jokių statinių statybos Pareiškėjo nurodytame žemės sklype. VŠĮ „B“ patarė dėl susidariusios situacijos kreiptis į AM, todėl Pareiškėjas prašo AM „paaiškinti, kaip būtų galima mūsų sklype statyti statinius, kurių aukštis nebūtų didesnis nei 14,5 m“;

4.6. Pareiškėjas laiške, elektroniniu paštu <...> 2019 m. gegužės 30 d. 09:21 siūstame adresu <...>, nurodė tekstą, analogišką 2019 m. gegužės 30 d. laiške AM (žr. pažymos 4.5 papunktį) nurodytam tekstui;

4.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2019 m. birželio 3 d. rašte Nr. PSA-525 SM rašoma:

„[...] susipažinome su Ministro Pirmininko patarėjui adresuotu Jūsų prašymu dėl TVOU modernizavimo, oro uosto apsaugos zonos ir sutikimo dėl Jūsų planuojamų statybų.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, prašome SM pagal kompetenciją išnagrinėti pareiškėjo prašymą ir atsakyti pareiškėjui. [...]“;

4.8. SM 2019 m. birželio 3 d. rašte Pareiškėjui rašoma:

„SM išnagrinėjo Jūsų el.laišką „Paklausimas dėl statybų nederinimo Vilniaus aerodromo apylinkėse“. Šiuo metu galiojančiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1568 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“ patvirtintame LRBP įgyvendinimo priemonių plane, kuris paminėtas Jūsų laiške, numatyta 77 priemonė – modernizuojant TVOU 2015-2020 metais įrengti naują KTT. Vilniaus miesto savivaldybės bendrajame plane ir Vilniaus rajono savivaldybės bendrajame plane atitinkamai numatytos (rezervuotos) teritorijos naujo TVOU KTT statybai, taip pat numatyta nustatyti lėktuvų aprūpinimo ir keleivių aptarnavimo infrastruktūros plėtros poreikius pagal perspektyvinį skrydžių skaičių ir orlaivių tipus, nustatyti oro uosto tako sanitarines ir triukšmo zonas, iširti jų poveikį esamai ir perspektyvinei miesto plėtrai. Mūsų turimais duomenimis, žemės sklypas, kuriame norite pradėti statyti statinius, patenka į TVOU naujo KTT aerodromo apsaugos zoną B, kurioje, vadovaujantis Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343, nesuderinus nustatyta tvarka, draudžiama statyti ir rekonstruoti statinius ir įrengti įrenginius, nepriklausomai nuo jų aukščio. Be to, pastebėtina, kad, mūsų duomenimis, Jūsų laiške minimi UAB „A“ pastatai patenka į TVOU

naujo KTT aerodromo apsaugos zoną C ir atitinka minėto teisės akto reikalavimus – statomų ir rekonstruojamų statinių ir įrengiamų įrenginių aukštis aerodromo žemiausio KTT slenksčio altitudės atžvilgiu turi neviršyti 20 metrų.

Informuojame, kad SM šiuo metu LRBP rengiančiai AM pateikė teritorijų planavimo sąlygą – nenumatyti TVOU perspektyvinio KTT, atitinkamai pakoreguoti šiam takui rezervuotas teritorijas. Planuojama, kad LRBP bendruosius sprendinius (konceptiją) ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitą Lietuvos Respublikos Seimas patvirtins š. m. spalio mėnesį, o konkretizuotus (konkrečius tematinius) sprendinius – Lietuvos Respublikos Vyriausybė ateinančių metų gruodžio mėnesį.

Atsižvelgdami į išdėstytas aplinkybes, manome, kai Vilniaus miesto savivaldybė ir Vilniaus rajono savivaldybė Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka pakeis atitinkamus teritorijų bendrųjų planų sprendinius, atsiras teisinė galimybė suderinti Jūsų planuojamų statyti statinių projektus“;

4.9. SM Plėtos ir tarptautinio bendradarbiavimo grupės vyriausiosios specialistės T.G. laiške, elektroniniu paštu 2021 m. gegužės 12 d. 17:05 val. siųstame adresu <...>, rašoma:

„[...] atsakydami į Jūsų 2021 m. gegužės 4 d. paklausimą „Dėl statybų Vilniaus oro uosto teritorijoje“ informuojame, kad šiuo metu AM pakartotinai pateikė derinti LRBP sprendinius teritorijų planavimo sąlygas išdavusioms institucijoms. SM pasiūlė AM į LRBP sprendinius įtraukti, kad yra atsisakoma TVOU KTT įrengimo ir žemių rezervavimo kitoje nei oro uostas Liepkalnio g. pusėje. Šiuo metu aktualus pasiūlymas skamba taip: „270 p. Oro transporto ir infrastruktūros vystymas. Oro transporto plėtos srityje įgyvendinti esamų tarptautinių Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų modernizavimą ir procesų efektyvinimą, orientuojantis į keleivių bei skrydžių kryptį skaičiaus didinimą. Atsižvelgiant į poreikį atsisakyti TVOU alternatyvaus KTT įrengimo ir žemių rezervavimo kitoje nei oro uostas Liepkalnio g. pusėje, užtikrinti esamo TVOU, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybių darnios plėtos galimybes, keleivių terminalą ir susijusią infrastruktūrą vystant tiek esamoje vietoje, tiek rytinėje KTT pusėje“.

Atsižvelgiant į tai, kai bus patvirtintas LRBP, Vilniaus miesto savivaldybės administracija atitinkamai pagal LRBP sprendinius turės pakoreguoti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentą.

Su LRBP baigiamojo etapo sprendinių derinimo stadija ir kitais susijusiais dokumentais galima susipažinti tinklalapiuose: <http://www.bendrasisplanas.lt/> <https://vilnius.lt/urban-development/category/bendrasis-planas/>“;

4.10. Pareiškėjo laiške, elektroniniu paštu <...> 2021 m. gegužės 13 d. 1:51 val. siųstame adresu <...>, rašoma:

„[...] vakar iš Jūsų kolegės p. T. gavau atsakymą į mano paklausimą ir bandžiau klaidžioti po bendruosius planus, bet pasiklydau juose. Gal Jums pavyks ir šioje situacijoje padėti ir atsakyti, ar žemės sklypas, kurio unikalus Nr. <...>, patenka į planuojamo TVOU KTT rezervuotas teritorijas?“;

4.11 SM Plėtos ir tarptautinio bendradarbiavimo grupės vyresniojo patarėjo V. P. laiške, elektroniniu paštu 2021 m. gegužės 13 d. 15:03 val. siųstame adresu <...>, rašoma:

„Neturim prieigos prie Registrų centro duomenų bazės, todėl pagal unikalų nr. neturime galimybių rasti Jūsų sklypą. Gal sklypas turi adresą? Arba atsiųskite sklypo vietą žemėlapyje?“;

4.12. Pareiškėjo laiške, elektroniniu paštu <...> 2021 m. gegužės 13 d. 3:58 PM val. siųstame adresu <...>, rašoma:

„Jeigu taip galim išsireikšti, tai <...>, Vilnius, mažas žemės sklypas yra mūsų dideliame sklype, apsuptas iš trijų pusių.“

4.13. SM Plėtos ir tarptautinio bendradarbiavimo grupės vyresniojo patarėjo V. P. laiške, elektroniniu paštu 2021 m. gegužės 13 d. 16:38 val. siųstame adresu <...>, rašoma:

„[...] žemės sklypas, kurio unikalus Nr. <...>, patenka į planuojamo TVOU KTT rezervuojamą teritoriją.“

5. Pareiškėjo laiške, elektroniniu paštu <...> 2021 m. gegužės 13 d. 07:22 val. siųstame adresu

<...>, rašoma:

„[...] prieš 2 metus kreipiausi (i) su prašymu į Jus. Gavau atsakymus (ii). Atsakymuose nurodoma, kad netrukus bus priimtas LRBP ir bus išspręsti mums kylantys nepatogumai. Žemės sklypas yra Salininkų g., jo unikalus Nr. <...>.

Praėjus dvejiems metams norėčiau žinoti, ar minėtas žemės sklypas vis dar patenka į Vilniaus oro uosto rezervuotas teritorijas dėl planuojamo KTT praplėtimo. [...].“

6. Laiške, elektroniniu paštu info@am.lt 2021 m. gegužės 13 d. 10:31 val. siųstame adresu <...>, pažymint, kad laiško kopija siunčiama <...>, rašoma:

„[...] Jūsų raštas persiunčiamas pagal adresatą SM.“

7. SM Plėtros ir tarptautinio bendradarbiavimo grupės vyriausiosios specialistės T. G. laiške, elektroniniu paštu 2021 m. gegužės 19 d. 11:40 val. siųstame Pareiškėjui, rašoma:

„[...] AM 2021 m. gegužės 13 d. persiuntė SM Jūsų laišką „Dėl LR bendrojo plano ir statybų Vilniaus oro uosto teritorijoje“, dėl sklypo Salininku g., unikalus Nr. <...>. Informuojame, SM 2021 m. gegužės 12 d. nusiuntė Jums atsakymą į Jūsų analogišką paklausimą (žr. pažymos 4.9 papunktį), papildomai informacijos neturime.“

8. Pareiškėjo laiške, elektroniniu paštu <...> 2021 m. birželio 22 d. 18 val. siųstame adresais <...>, <...>, rašoma:

„[...] Š. m. gegužės mėnesį kreipiausi į AM, kaip atsakingą instituciją dėl LRBP. AM mano kreipimąsi persiuntė nagrinėti SM, matomai dėl to, kad mano kreipimesi paminėtas oro uostas. SM man atsakė, kad nėra planuojama TVOU KTT plėtra ir apie tai yra informuota AM.

Prašau Jūsų, gerb. ministre, pasiaiškinti situaciją, kodėl nenumatyta TVOU KTT plėtra, tačiau žemės sklypams (pvz. <...>) taikomi apribojimai ir naujame rengiamame LRBP ?

Prašau įsigi[li]nti ir išsamiai atsakyti. [...].“

9. AM pateiktais duomenimis, pagal VDVIS sistemoje esančius duomenis, į AM 2021 m. birželio 23 d. gautą Pareiškėjo 2021 m. birželio 22 d. kreipimąsi parengti atsakymą 2021 m. birželio 28 d. buvo pavesta D. P.

10. Pareiškėjo laiške, elektroniniu paštu <...> 2021 m. liepos 6 d. 15:24 val. siųstame adresu <...>, rašoma:

„[...] ar žemiau esantis mano kreipimasis AM [2021 m. birželio 22 d.] yra užregistruotas?“

11. Laiške, elektroniniu paštu <...> 2021 m. liepos 7 d. 08:22 val. siųstame adresu <...>, rašoma:

„[...] raštas gautas ir užregistruotas:

Registracijos Nr. D6-1217

Registracijos data 2021 m. birželio 23 d.“

12. Pareiškėjo laiške, elektroniniu paštu <...> 2021 m. rugpjūčio 15 d. 08:21 val. siųstame adresais <...> ir <...>, rašoma:

„[...] Negaunu iš Jūsų institucijos atsakymo jau beveik 2 mėnesiai (2021 m. birželio 23 d., reg. Nr. D6-1217). Prašau man paaiškinti tokio netinkamo viešojo administravimo priežastis, nurodyti, kokių veiksmų yra imtasi, kad tokie netinkami veiksmai nesikartotų ir, žinoma, pateikti atsakymus į mano ankstesnius paklausimus.“

13. Laiške, elektroniniu paštu info@am.lt 2021 m. rugpjūčio 16 d. 09:12 val. siųstame adresu <...>, rašoma:

„[...] raštas gautas ir užregistruotas:

Reg. Nr. D6-1510.

Reg. data 2021 m. rugpjūčio 16 d.“

14. AM pateiktais duomenimis, pagal VDVIS sistemoje esančius duomenis, į 2021 m. rugpjūčio 16 d. AM gautą Pareiškėjo 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimąsi parengti atsakymą 2021 m. rugpjūčio 17 d. buvo pavesta D. P.

15. AM 2021 m. rugpjūčio 20 d. rašte Nr. (14)-D8(E)-5438, kuriuo buvo atsakyta į Pareiškėjo 2021 m. birželio 22 d. ir 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimusis, rašoma:

„Pagal kompetenciją išnagrinėjome kreipimąsi dėl LRBP, teikiame paaiškinimus ir informaciją dėl š. m. birželio 22 d. ir rugpjūčio 16 d. el. laiškuose keliamų klausimų.

Dėl LRBP eigos

Naujasis LRBP yra baigiamajame etape ir, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPI) 25 str. 6 d. 4 p., parengtam LRBP atliekama tvirtinimo procedūra. Š. m. liepos 23 d. parengtas ir Teisės aktų informacinėje sistemoje pavišintas Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos bendrojo plano patvirtinimo“ projektas (toliau – Nutarimo projektas). Baigus derinimą, Nutarimo projektas bus teikiamas Vyriausybei tvirtinti. Pateikti planuojama šį mėnesį, Vyriausybės patvirtinimo tikimasi rudens pradžioje.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal TPI 27 str. 6 d. „Kompleksinių teritorijų planavimo dokumentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre, jeigu sprendime dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumento patvirtinimo nenustatyta vėlesnė jo įsigaliojimo data“. Atsižvelgiant į tai, kad LRBP (kompleksinio teritorijų planavimo dokumento) įsigaliojimo datos privaloma vadovautis galiojančiu LRBP, patvirtintu Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano“.

Dėl SM pastabų LRBP

TPI 10 str. ir 24 str. nustatyta, kad kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai (ir LRBP) rengiami vadovaujantis šiuo įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais – Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8, 22.3 p. (toliau – Taisyklės). Kiti teisės aktai kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo proceso reikalavimų nenustato.

SM, viena iš LRBP derinančių institucijų, 2021 m. kovo 23 d. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (toliau – TPDRIS) pateikė nederinimą ir raštą Nr. 2-1215 (toliau – SM raštas) su pastabomis. SM rašto 6 p. nurodyta: „Papildyti LRBP skirsnio „Susisiekimo sistema ir mobilumas“ 264 punktą ir jį išdėstyti taip: „264. Oro transporto infrastruktūros vystymas. Oro transporto srityje įgyvendinti esamų tarptautinių Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų modernizavimą ir procesų efektyvinimą, orientuojantis į keleivių bei skrydžių kryptių skaičiaus didinimą. Atsižvelgiant į poreikį atsisakyti TVOU alternatyvaus KTT įrengimo ir žemių rezervavimo kitoje nei oro uostas Liepkalnio g. pusėje, užtikrinti esamo TVOU, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybių darnios plėtros galimybes, keleivių terminalą ir susijusią infrastruktūrą vystant tiek esamoje vietoje, tiek rytinėje KTT pusėje.“

Pažymime, kad atsižvelgiant į minėtą raštą ir AM š. m. vasario mėn. darbo tvarka organizuotus susitikimus su SM derinant ministerijų nuomones apie oro uostų sprendinius LRBP, nutarta LRBP tekstinius sprendinius patikslinti kaip tai nurodyta SM rašte. SM š. m. gegužės 14 d. raštu Nr. 2-2053 suderino patikslintą LRBP dokumentą, š. m. rugpjūčio 6 d. raštu pritarė Nutarimo projektui.

Su patikslintu LRBP dokumentu galite susipažinti TPDRIS interneto svetainėje (www.tpdri.lt) pasirinkus „planuojamų teritorijų paieška“, „TPD numeris“ laukelyje įvedus Nr. K-NC-00-17-288 (žiūrėti aktualią dokumento versiją), arba LRBP interneto tinklalapyje (<http://www.bendrasisplanas.lt/konkretizuotu-sprendiniu-medziaga/>), skiltyje „Konkretizuotų sprendinių medžiaga“ (žiūrėti aktualią dokumento versiją) ir AM interneto tinklalapyje (<http://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/teritoriju-planavimas-ir-architektura/lietuvos-respublikos->

[teritorijos-bendrasis-planas](#)).

Dėl LRBP sprendinių taikymo

Atkreipiame dėmesį, kad LRBP yra valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentas, rengiamas M1:400000. Vadovaujantis TPI 11 str. įtvirtintais uždaviniais, LRBP nustatomi valstybės lygmens sprendiniai – valstybės teritorijos vystymo gairės, struktūra ir kiti valstybės raidos strategijos principai. Apribojimai konkrečioms žemės sklypams LRBP nenustatomi.

Vadovaujantis TPI 12 str. 2 d. ir Taisyklėmis, konkrečios teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos valstybės ir savivaldybių institucijoms, atitinkančios ir detalizuojančios valstybės teritorijos bendrąjį planą, nustatomos valstybės teritorijos dalies ir savivaldybių bendruosiuose planuose, todėl patvirtintus LRBP bus koreguojami ir (ar) keičiami, ir (ar) rengiami, tvirtinami žemesnio (savivaldybės arba vietovės) lygmens teritorijų planavimo dokumentai, teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad rengiant šiuos dokumentus, atliekama papildoma analizė, nustatomos konkrečios teritorijos (jų plotas ir ribos) ir į jas patenkantys žemės sklypai.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, LRBP sprendiniais konkrečios teritorijos ribos Vilniaus oro uosto plėtrai nenurodytos – numatyta: „Oro transporto plėtros srityje įgyvendinti esamų tarptautinių Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų modernizavimą ir procesų efektyvinimą, orientuojantis į keleivių bei skrydžių kryptų skaičiaus didinimą. Atsižvelgiant į poreikį atsisakyti TVOU alternatyvaus KTT įrengimo ir žemių rezervavimo kitoje nei oro uostas Liepkalnio g. pusėje, užtikrinti esamo TVOU, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono 3 savivaldybių darnios plėtros galimybes, keleivių terminalą ir susijusią infrastruktūrą vystant tiek esamoje vietoje, tiek rytinėje KTT pusėje“. Tikslī vieta nustatoma po konsultacijų su vietos savivaldybėmis ir bendruomenėmis, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentą, t. y. ne LRBP dokumento rengimo proceso metu.

Informuojame, kad Vyriausybei patvirtintus LRBP, bus rengiama LRBP įgyvendinimo programa (planuojama parengti iki šių metų pabaigos), kurioje bus numatomos konkrečios sprendinių įgyvendinimo priemonės, terminai, už šių priemonių įgyvendinimą atsakingos institucijos, bus numatomas ir teisės aktų ir teritorijų planavimo dokumentų keitimo / koregavimo / parengimo poreikis. LRBP įgyvendinimo programos rengimo organizatorius – AM, LRBP įgyvendinimo programą tvirtins Vyriausybė“.

16. Pareiškėjo laiške, elektroniniu paštu [<...>](#) 2022 m. rugsėjo 22 d. 10:05 val. siųstame adresu [<...>](#), [<...>](#), rašoma:

„[...] jau daugiau nei metai negaunu atsakymo į paklausimą.

Prašau skubos tvarka pateikti atsakymą [...].“

17. Dokumentų valdymo ir asmenų aptarnavimo skyriaus vyr. specialistės G.P. laiške 2022 m. rugsėjo 22 d. 12:53 val. siųstame adresu [<...>](#), rašoma:

„[...]“

Atsakymas į Jūsų paklausimą (reg. Nr. D8(E)-5438) buvo išsiųstas 2021 m. rugpjūčio 20 d. Pakartotinai siunčiame atsakymą.“

18. AM 2022 m. lapkričio 8 d. raštu Seimo kontrolierę informavo:

- į 2021 m. gegužės 13 d. kreipimąsi (žr. pažymos 5 punktą), 2021 m. liepos 6 d. kreipimąsi (žr. pažymos 10 punktą) ir 2022 m. rugsėjo 22 d. kreipimąsi (žr. pažymos 16 punktą) buvo atsakyta, neregistruojant jų Vieningoje dokumentų valdymo informacinėje sistemoje (toliau – VDIS) atsakymus parengiant ir pateikiant el. laiškais iš karto, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 18 punktu (iki 2021 m. gruodžio 6 d. galiojusios redakcijos 7 ir 20 punktais);

- į 2021 m. birželio 22 d. kreipimąsi (žr. pažymos 8 punktą) ir 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimąsi (žr. pažymos 12 punktą) atsakymas buvo parengtas, šių kreipimūsi ne nagrinėjant, o

persiunčiant SM, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 6 punkto ir 11 straipsnio 4 dalies nuostatomis.

- Pareiškėjo 2021 m. gegužės 13 d. kreipimasis SM buvo persiūstas vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 6 punktu ir 11 straipsnio 4 dalimi, nenurodžius persiuntimo pagrindo. AM pažymėjo, kad paties Pareiškėjo kreipimaisi neatitiko Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 patvirtintų Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (tuo metu aktualios redakcijos) 19 punkte numatytų reikalavimų prašymą, atsiųstą elektroninėmis priemonėmis, pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuoti elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą, todėl ir atsakymas buvo teikiamas supaprastinta tvarka tą pačią darbo dieną.

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 patvirtinto LR BP aiškinamojo rašto 266 punkte nustatyta: „Oro transporto ir infrastruktūros vystymas. Oro transporto plėtros srityje įgyvendinti esamų tarptautinių Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų modernizavimą ir procesų efektyvinimą, orientuojantis į keleivių bei skrydžių kryptių skaičiaus didinimą. Atsižvelgiant į poreikį atsisakyti TVOU alternatyvaus KTT įrengimo ir žemių rezervavimo kitoje nei oro uostas Liepkalnio g. pusėje, užtikrinti esamo TVOU, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybių darnios plėtros galimybes, keleivių terminalą ir susijusią infrastruktūrą vystant tiek esamoje vietoje, tiek rytinėje KTT pusėje“. LRBP atsisakyta TVOU alternatyvaus KTT įrengimo.

- Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 2 d. sprendimu Nr. 1-972, 29 tekstiniame reglamente nustatyta, kad: „LRBP atsisakius rezervuoto Vilniaus oro uosto alternatyvaus (kitos krypties) lėktuvų KTT įrengimo, atlaisvinamos rezervuotos teritorijos panaudojimo galimybės turi būti sprendžiamos parengus vietovės lygmens kompleksinį TPD, kuriame bus nustatyti teritorijos naudojimo reglamentai ir apribojimai“.

- LRBP yra valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentas, rengiamas M 1:400000. Vadovaujantis TPI 11 straipsnyje įtvirtintais uždaviniais, LRBP nustatomi valstybės lygmens sprendiniai – valstybės teritorijos vystymo gairės, struktūra ir kiti valstybės raidos strategijos principai. Apribojimai konkretiems žemės sklypams LRBP nenustatomi.

- Dėl didelio darbo krūvio ir žmoniškųjų išteklių trūkumo Pareiškėjui laiku nebuvo parengtas atsakymas. Vis dėlto gavus pakartotinį el. laišką, raginantį imtis veiksmų, pagal priskirtą kompetenciją buvo inicijuotas pokalbis su specialiste, kuriai buvo paskirta atitinkama užduotis, aptartos susidariusios situacijos aplinkybės ir reikiami veiksmai, kuriais būtų siekiama išvengti vėlavimų, taip pat prioriteto tvarka buvo nedelsiant parengtas atsakymas Pareiškėjui. Dėl aukščiau nurodytų priežasčių administracinė procedūra nebuvo pradėta. AM atkreipė dėmesį į tai, kad Pareiškėjas 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimusi prašė pateikti atsakymą į prašymą, o ne apginti jo teises ar teisėtus interesus.

- Administracinė procedūra, kaip numatyta Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnyje, inicijuota nebuvo, nesant tam pagrindo, nes Pareiškėjas kreipimusi Nr. 5 prašė pateikti atsakymą į prašymą, o ne apginti jo teises ar teisėtus interesus, be to, reikiamas atsakymas Pareiškėjui jau buvo pateiktas 2021 m. rugpjūčio 20 d. raštu Nr. (14)-D8(E)-5438.

19. SM 2022 m. lapkričio 8 d. rašte Nr. 2-4557 Seimo kontrolierei rašoma:

„[...]

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos 1995 m. gruodžio 12 d. Teritorijų planavimo įstatymo 7 str. 3 p. AM organizuoja valstybės teritorijos bendrojo plano, valstybės teritorijos dalių bendrųjų planų ir valstybės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimą. [...].

Dėl rašto 5.10 ir 5.12 punktų. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“ patvirtino LRBP. SM siūlymu LRBP įtrauktas sprendinys, kuriuo yra atsisakoma TVOU alternatyvaus KTT įrengimo ir žemių rezervavimo kitoje nei oro uostas Liepkalnio g. pusėje. [...]

Norime atkreipti dėmesį, kad SM atsisakė TVOU alternatyvaus KTT įrengimo ir atsisakė žemių rezervavimo kitoje nei oro uostas Liepkalnio g. pusėje su sąlyga, kad rengiamo 2030 m. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano siūlomi sprendiniai užtikrins esamo TVOU ir Vilniaus miesto darnios plėtros galimybes, keleivių terminalą ir susijusią infrastruktūrą vystant tiek esamoje vietoje, tiek nusprendus perkelti į rytinę KTT pusę. Atsižvelgiant į TVOU plėtros poreikius, teritorijos dalis tarp Salininkų g. ir Liepkalnio g. (kur patenka ir Pareiškėjo sklypas <...>, unikalus Nr. <...>) liko rezervuota oro uosto plėtrai, siekiant kontroliuoti ir riboti perspektyvinėse triukšmo veikiamose teritorijose statinių ir žemės paskirčių konversijas į jautrias triukšmo poveikiui paskirtis ir naują statybą. Šiuo metu VĮ „Lietuvos oro uostai“ atlieka viešąjį pirkimą dėl plano „MasterPlan“ parengimo, kurio vieni iš pagrindinių uždavinių: peržiūrėti aplink oro uostą esančias ir oro uostui šiuo metu nepriklausančias teritorijas ir įvertinti jų įsigijimo tikslingumą kiekvienu iš plėtros scenarijumi, parengti oro uosto žemės panaudojimo planus iki 2032, 2042 ir 2052 metų, parengti optimalaus zonavimo pasiūlymus, nurodant užstatymo tankius, intensyvumus, aukštingumus, skirtingoms funkcijoms, įskaitant bet neapsiribojant MRO veiklą, krovinių aptarnavimo infrastruktūrą, viešbučių plėtrą, kitų neaviacinių nekontroliuojamos zonos paslaugų plėtrą, aerodromo priežiūros infrastruktūrą, priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pastatus, antžeminio aptarnavimo teikėjų infrastruktūrą, bendrosios aviacijos angarus, neaviacinių paslaugų teikėjų pagalbines ir sandėliavimo patalpas, parengti siūlymus antžeminio transporto sistemos vidinių kelių sistemos plėtrai ir kita [...]. Minėtas planas turi būti paruoštas iki 2023 m. spalio mėn. pabaigos. Įvertinus visas plano „MasterPlan“ užduotis, paaiškės, ar teritorijos dalis tarp Salininkų g. ir Liepkalnio g. liks toliau rezervuota TVOU plėtrai.

[...]

SM apgailestauja, kad žemės savininkams tenka susidurti su laikiniais apribojimais ir yra pasirengusi atsakyti į išskylančius klausimus. Oro transporto infrastruktūros vystymui yra suteikta strateginė reikšmė, ypač šiandieninėje geopolitinėje situacijoje.“

20. Informacija, susijusi su Skunde nurodytų žemės sklypų registracija Nekilnojamojo turto registre:

20.1. Pareiškėjas nėra nurodytas kaip savininkas nei jo kreipimuose nurodyto žemės sklypo, kurio un. Nr. <...> (žr. pažymos 6 punktą), nei žemės sklypo, <...>, Vilniuje (žr. pažymos 8 punktą);

20.2. žemės sklypui, <...>, Vilniuje, aerodromo apsaugos zonos specialioji žemės naudojimo sąlyga nenustatyta;

20.3. žemės sklypui, kurio un. Nr. <...>, nuo 2020 m. sausio 2 d. nustatyta aerodromo apsaugos zonos specialioji žemės naudojimo sąlyga.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

21. Lietuvos Respublikos Konstitucijos

5 straipsnis:

„[...] Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

22. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo:

- 2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„1. Bendrasis planas – kompleksinio teritorijų planavimo (toliau vadinama – KTP) dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir reikalavimai bei apsaugos principai“;

- 5 straipsnis. Teritorijų planavimo dokumentų rūšys

„2. KTP dokumentams priskiriami:

1) valstybės teritorijos bendrasis planas ir valstybės teritorijos dalių bendrieji planai (rengiami valstybės lygmeniu); [...]“;

- 10 straipsnis. KTP dokumentai

„KTP dokumentai rengiami vadovaujantis šiuo įstatymu ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais. Kiti teisės aktai KTP dokumentų rengimo proceso reikalavimų nenustato“;

- 24 straipsnis. KTP dokumentų rengimo organizavimas

„1. KTP dokumentų rengimo organizavimo tvarką nustato šis įstatymas ir Aplinkos ministerijos patvirtintos KTP dokumentų rengimo taisyklės.

2. Valstybės teritorijos bendrasis planas pradedamas rengti Vyriausybei priėmus nutarimą dėl valstybės teritorijos bendrojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų. Valstybės teritorijos bendrojo plano rengimą organizuoja Aplinkos ministerija.“

23. Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo:

- 1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

„Šis įstatymas nustato specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, nurodo teritorijas, kuriose šios sąlygos turi būti taikomos (toliau – šiame įstatyme nurodytos teritorijos), reglamentuoja šių teritorijų nustatymą ir nustato šiame procese dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas, sudaro teisinę prielaidą šiame įstatyme nurodytas teritorijas centralizuotai registruoti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti visuomenės sveikatos saugą, šiame įstatyme nurodytų objektų ar veiklos apsaugą nuo neigiamų veiksnių ar poveikio, valstybės saugumą, aplinkos ir viešojo intereso apsaugą šiame įstatyme nurodytose teritorijose“;

- 2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„[...]“

2. Aerodromo triukšmo apsauginė zona – aplink aerodromą esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo triukšmo poveikio visuomenės sveikatai turi būti taikomos šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

3. Apsaugos zona – šiame įstatyme nurodytų objektų apsaugai skirta teritorija, kurioje turi būti taikomos šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. [...]“

24. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatos, galiojusios Pareiškėjo 2021 m. gegužės 13 d. ir 2021 m. birželio 22 d. kreipimūsi gavimo AM metu:

- 1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

„1. Šis įstatymas nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje.

2. Šio įstatymo antrojo ir trečiojo skyrių nuostatos viešojo administravimo subjektams, atliekantiems funkcijas pagal kituose įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytą tvarką, taikomos tiek, kiek jų veiklos priimant administracinius sprendimus, teikiant administracines paslaugas, priimant ir nagrinėjant prašymus ar skundus nenustato kiti tokią veiklą reglamentuojantys įstatymai, Europos Sąjungos teisės aktai ar Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys. [...]“;

- 2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„10. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus.

[...]“

18. Viešasis administravimas – teisės aktais reglamentuota viešojo administravimo subjektų veikla, skirta teisės aktams įgyvendinti: administracinis reglamentavimas, administracinių sprendimų priėmimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūra, administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas. [...]“;

- 3 straipsnis. Viešojo administravimo principai

Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

[...]“

3) efektyvumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja kuo mažesnėmis sąnaudomis ir siekia geriausio rezultato;

4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį;

[...]

9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

[...]

11) skaidrumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; [...]"

- 7 straipsnis. Veikla, kurią privalo vykdyti visi viešojo administravimo subjektai

„1. Visi viešojo administravimo subjektai:

1) teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją;

2) konsultuoja asmenis viešojo administravimo subjekto kompetencijos klausimais;

3) vykdo administracinę procedūrą; [...]"

- 10 straipsnis. Administracinių sprendimų priėmimas

1. Administracinius sprendimus priimti turi teisę tik viešojo administravimo subjektai, turintys šio įstatymo nustatyta tvarka jiems suteiktus įgaliojimus.

2. Privalomus reikalavimus asmenims nustato tik teisės aktų pagrindu priimti administraciniai sprendimai.

3. Viešojo administravimo subjektai administracinius sprendimus gali priimti savo iniciatyva arba gavę asmenų prašymus ar skundus.

4. Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

5. Administraciniame sprendime turi būti nurodyta:

1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas;

2) administracinio sprendimo data;

3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris;

4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos;

5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės;

6) administracinio sprendimo motyvai;

7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką;

8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos.

6. Administracinis sprendimas turi būti pasirašytas jį priėmusio pareigūno, valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens arba viešojo administravimo subjekto vadovo, jo pavaduotojo ar įgalioto asmens. Kai administracinis

sprendimas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, sprendimo pasirašymui prilyginamas patvirtinimas (autorizavimas) valstybės informacinėje sistemoje“;

- 11 straipsnis. Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas

„1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

2. Prašymas ar skundas gali būti pateiktas asmeniškai arba per atstovą, tiesiogiai arba paštu, per kurjerį arba elektroniniais ryšiais. Atstovo teisė atstovauti turi būti įrodoma rašytiniu sutikimu.

3. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu:

1) nėra galimybės prašymą ar skundą teikiančią asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo ar skundo autentiškumą;

2) jis grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti;

3) paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą;

4) paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas;

5) nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai;

6) prašymas ar skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją.

4. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.“

25. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatos, galiojusios Pareiškėjo 2021 m. liepos 6 d. ir 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimosi gavimo AM metu:

- 1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

„1. Šis įstatymas nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. [...]“;

- 2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„2. Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmus, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.

3. Administracinės procedūros sprendimas – administracinis sprendimas, kurio priėmimu baigiama administracinė procedūra.

[...]

5. Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.

10. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus.

[...]

12. Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. [...]“;

- 11 straipsnis. Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas

„1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

2. Prašymas ar skundas gali būti pateiktas per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, kreipiantis asmeniškai arba per atstovą. Atstovo teisė atstovauti turi būti įrodoma rašytiniu sutikimu.

3. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu:

1) nėra galimybės prašymą ar skundą teikiančią asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo ar skundo autentiškumą;

2) jis grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti;

3) paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą;

4) paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas;

5) nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai;

6) prašymas ar skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją.

4. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytą klausimą ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis“;

- 23 straipsnis. Administracinės procedūros pradžia

„1. Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas, valstybės tarnautojas, kitas įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, darbuotojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sudaryta komisija rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.

2. Draudžiama persiūsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniui asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo administracijos padaliniiui, kurių veiksmai yra skundžiami.“

26. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatos, įsigaliojusios 2022 m. sausio 29 d.:

- 1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

„[...]

2. Šio įstatymo antrojo ir trečiojo skyrių nuostatos viešojo administravimo subjektams, atliekantiems funkcijas pagal kituose įstatymuose, Europos Sąjungos teisės aktuose ar Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytą tvarką, taikomos tiek, kiek jų veiklos priimant administracinius sprendimus, teikiant administracines paslaugas, priimant ir nagrinėjant prašymus ar skundus nenustato kiti tokią veiklą reglamentuojantys įstatymai, Europos Sąjungos teisės aktai ar Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys.“

- 2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

[...]

2. Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmams, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.

3. Administracinės procedūros sprendimas – administracinis sprendimas, kurio priėmimu baigiama administracinė procedūra.

[...]

12. Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

[...]

18. Viešasis administravimas – teisės aktais reglamentuota viešojo administravimo subjektų veikla, skirta teisės aktams įgyvendinti: administracinis reglamentavimas, administracinių sprendimų priėmimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūra, administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas. [...]“;

- 11 straipsnis. Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas

„1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

2. Prašymas ar skundas gali būti pateiktas per E. pristatymo sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu, kreipiantis asmeniškai arba per atstovą. Atstovo teisė atstovauti turi būti įrodoma rašytiniu sutikimu.

3. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu:

1) nėra galimybės prašymą ar skundą teikiantį asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo ar skundo autentiškumo;

2) jis grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti;

3) paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą;

4) paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas;

5) nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai;

6) prašymas ar skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją.

4. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde

išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis“;

- 23 straipsnis. Administracinės procedūros pradžia

„1. Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas, valstybės tarnautojas, kitas įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, darbuotojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sudaryta komisija rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.

2. Draudžiama persiūsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo administracijos padaliniiui, kurių veiksmai yra skundžiami.“

27. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo:

3 straipsnis. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai

„1. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai yra šie:

[...]

2) atvirumas. Valstybės tarnautojas turi būti atviras kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, dialogui, bendradarbiavimui, naujovėms;

3) efektyvumas. Valstybės tarnautojas tarnybinės veiklos rezultatų turi siekti kuo mažesnėmis sąnaudomis, jam skirtus išteklius naudoti ekonomiškai;

[...]

10) pagarba žmogui ir valstybei. Valstybės tarnautojas privalo gerbti žmogų ir pagrindines jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir vykdyti teismų sprendimus;

[...]

2. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovas, vadovaudamasis šiame įstatyme įtvirtintais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais yra atsakingas už tarnybinės etikos politikos formavimą valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemoje ir kontroliuoja, kaip tarnybinės etikos politika įgyvendinama.“

28. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatos, galiojusios Pareiškėjo 2021 m. gegužės 13 d. ir 2021 m. birželio 22 d. kreipimūsi gavimo AM metu:

- 1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

„1. Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, jei šios asociacijos įsteigtos bendrojo intereso poreikiams, kurie nėra pramoninio ar komercinio pobūdžio, tenkinti (toliau – šių subjektų asociacijos), regionų plėtros tarybų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, informaciją, nurodytą šio įstatymo 5 straipsnyje, ir dokumentus, kuriais jos disponuoja ar (ir) kuriuos tvarko vykdydamos įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatytas funkcijas (toliau – viešoji funkcija), įgyvendinimo priemonės ir tvarką.

2. Šis įstatymas nustato:

1) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, pareigą teikti dokumentus, taip pat atvejus, kai draudžiama suteikti išimtinės teises pakartotinai naudoti dokumentus;

2) dokumentų pakartotinio naudojimo sąlygas;

3) prašymų gauti dokumentus pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, kitus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, veiksmus teikiant dokumentus pareiškėjams;

4) atlyginimo už dokumentų teikimą nustatymo principus;

5) informacijos apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje, veiklą skelbimo tvarką;

6) šio įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje numatytų dokumentų rinkinių sudarymo ir su dokumentų rinkiniais susijusių paslaugų teikimo tvarką.

3. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede.

4. Prašymų pateikimą ir nagrinėjimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas“;

- 3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„1. Dokumentas – institucijos veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis.

2. Dokumento pakartotinis naudojimas (toliau – pakartotinis naudojimas) – pareiškėjų ir (arba) jų atstovų naudojimas dokumentais komerciniais arba nekomerciniais tikslais, kurie skiriasi nuo pirminio dokumento parengimo tikslo vykdant viešąją funkciją. Keitimasis dokumentais tarp institucijų teikiant viešąsias ar administracines paslaugas ar vykdant kitas viešąsias funkcijas nelaikomas dokumentų pakartotiniu naudojimu.

3. Dokumento skelbimas – dokumento viešas perdavimas, įskaitant jo padarymą viešai prieinamo, kad pareiškėjas ar jo atstovas galėtų jį pasiekti pasirinktoje vietoje ir pasirinktu laiku.

4. Dokumento teikimas – dokumento atskleidimas perduodant ar kitu būdu padarant jį prieinamą pareiškėjui ar jo atstovui jų prašymu.

5. Informacija – žinios, kuriomis disponuoja institucija, vykdydama viešąsias funkcijas.

[...]

7. Pareiškėjas – Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių fizinis, juridinis asmuo, juridinio asmens statuso neturintis subjektas ir (arba) jo filialas ir atstovybė.

8. Pareiškėjo atstovas – asmuo, turintis teisę atstovauti pareiškėjui. [...]“;

- 4 straipsnis. Institucijos pareiga teikti dokumentus pareiškėjams

„1. Institucijos privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams (toliau – pareiškėjas) dokumentus, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.“

29. Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo nuostatos, galiojusios Pareiškėjo 2021 m. rugpjūčio 16 d. ir 2022 m. rugsėjo 22 d. kreipimūsi gavimo AM metu:

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

„1. Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešoji funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką.

2. Šis įstatymas nustato:

1) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte, pareigą teikti duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, taip

pat duomenų teikimo principus ir sąlygas, atvejus, kai draudžiama suteikti išimtinės teises pakartotinai naudoti duomenis;

2) duomenų pakartotinio naudojimo sąlygas;

3) atlyginimo už duomenų teikimą nustatymo principus;

4) informacijos apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 1 punkte, veiklą skelbimo tvarką;

5) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ir šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte, pareigą sudaryti duomenų rinkinius ir jų skelbimo tvarką;

6) su duomenų rinkiniais susijusių paslaugų teikimo tvarką;

7) didelės vertės duomenų rinkinių skelbimo sąlygas. [...]“;

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

[...]

3. Duomenys – užfiksuota informacija apie institucijos ar valstybės valdomo subjekto veiklą ar jos dalis, neatsižvelgiant į jos pateikimo būdą, formą (raštu arba elektronine forma ar kaip garso, vaizdo ar garso ir vaizdo įrašas) ir laikmeną, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus duomenis ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis.

4. Duomenų pakartotinis naudojimas – pareiškėjų ir (arba) jų atstovų naudojimas duomenimis komerciniais arba nekomerciniais tikslais, kurie skiriasi nuo pirminio duomenų parengimo tikslo, atliekant viešąją funkciją. Keitimasis duomenimis tarp institucijų ar tarp institucijų ir valstybės valdomų subjektų atliekant viešąsias funkcijas nelaikomas duomenų pakartotiniu naudojimu.

[...]

6. Duomenų skelbimas – duomenų tam tikra forma atskleidimas iš anksto neapibrėžtai asmenų grupei, įskaitant priegys prie jų sukūrimą tam, kad asmenys galėtų pasiekti duomenis pasirinktoje vietoje reikiamu laiku.

7. Duomenų teikimas – duomenų atskleidimas perduodant ar kitu būdu padarant juos prieinamus konkrečiam pareiškėjui ar jo atstovui jų prašymu.

[...]

9. Informacija – žinios, kuriomis disponuoja institucija, atlikdama viešąsias funkcijas.

[...]

15. Pareiškėjas – Lietuvos Respublikos, kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Europos ekonominės erdvės valstybių fizinis arba juridinis asmuo, juridinio asmens statuso neturintis subjektas ir (arba) jo filialas ir atstovybė.

16. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) 2016/679, Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme, Viešojo administravimo įstatyme“;

- 4 straipsnis. Institucijos ir valstybės valdomo subjekto pareiga teikti duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis

„1. Institucijos ir valstybės valdomi subjektai privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus“;

- 6 straipsnis. Duomenų, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, teikimo principai

„1. Institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais:

1) duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys;

2) duomenų tikslumo – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis;

3) teisėtumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais;

4) objektyvumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto darbuotojai, teikdami duomenis, turi būti nešališki ir objektyvūs;

5) pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti duomenis;

6) duomenų prieinamumo – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti duomenis neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtinausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės duomenų teikimo pareiškėjams sąlygos;

7) abipusio naudojimo – institucija ir valstybės valdomas subjektas pareiškėjui pateiktus duomenis prireikus vėliau naudoja patys;

8) nediskriminavimo – duomenų pakartotinio naudojimo sąlygos turi būti tokios, kad būtų nediskriminuojami pareiškėjai, naudojantys duomenis tam pačiam (komerciniam arba nekomerciniam) tikslui. [...];“

- 18 straipsnis. Pareiškėjo teisė apskųsti institucijos ar valstybės valdomo subjekto veiksmus „Pareiškėjo teisės gali būti ginamos šiais būdais:

1) pareiškėjas turi teisę apskųsti institucijos veiksmus, neveikimą ar administracinį sprendimą, taip pat institucijos vilkinimą atlikti jos kompetencijai šiuo įstatymu priskirtus veiksmus Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka; [...].“

30. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimo Nr. 1568 nuostatos:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano“ (Žin., 2002, Nr. 110-4852), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo priemonių planą [...].

2. Nustatyti, kad šiuo nutarimu patvirtintas planas vykdomas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir Europos Sąjungos struktūrinių fondų, taip pat kitų finansavimo šaltinių lėšomis.

3. Įpareigoti ministerijas ir Vyriausybės įstaigas užtikrinti, kad būtų vykdomas šiuo nutarimu patvirtintas planas, ir kasmet iki gruodžio 1 d. apie jo vykdymo eigą informuoti Aplinkos ministeriją.

4. Pavesti Aplinkos ministerijai vykdyti šiuo nutarimu patvirtinto plano įgyvendinimo stebėseną ir prireikus siūlyti jį tikslinti ar papildyti.“

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1568 patvirtinto Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano įgyvendinimo priemonių plano 77 eilutėje nurodyta, kad suplanuota modernizuoti tarptautinį Vilniaus orouostą, 2015-2020 metais įrengiant naują kilimo ir tūpimo taką, žemę paimant visuomenės poreikiams. Atsakingi vykdytojai SM ir valstybės įmonė Tarptautinis Vilniaus oro uostas.

31. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (su pakeitimais), nuostatos, galiojusios Pareiškėjo 2021 m. gegužės 13 d., 2021 m. birželio 22 d., 2021 m. liepos 6 d. ir 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimūsi gavimo AM metu:

„1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose (toliau – institucijos). Nagrinėjant prašymus ir skundus, Taisyklių nuostatos taikomos tiek, kiek tų klausimų nereglamentuoja specialieji įstatymai, tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, ratifikuotos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar jų pagrindu priimti teisės aktai.

[...]

5. Prašymus ir skundus raštu galima pateikti tiesiogiai asmeniui ar jo atstovui atvykus į instituciją, atsiuntus prašymą ar skundą paštu arba elektroninėmis priemonėmis: elektroniniu būdu per specialiai tam sukurtą informacinę sistemą, faksu ar elektroniniu paštu

[...]

7. Prašymai, pateikti žodžiu, į kuriuos galima atsakyti tą pačią darbo dieną, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, institucijoje neregistruojami, jeigu institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip. Į tokius prašymus turi būti atsakoma tą pačią darbo dieną. Jeigu į žodžiu pateiktą prašymą negalima atsakyti tą pačią darbo dieną, asmeniui turi būti sudaroma galimybė išdėstyti prašymą raštu arba, jeigu institucija sudaro galimybę priimti ir fiksuoti bei saugoti prašymo turinį panaudodama garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo ir įrašymo priemones, žodžiu.

[...]

17. Atstovaujamo asmens vardu į instituciją kreipdamasis asmens atstovas prašyme ar skunde turi nurodyti savo vardą ir pavardę, adresą arba kitus duomenis ryšiui palaikyti, pagal kuriuos asmens atstovas pageidauja gauti atsakymą, taip pat atstovaujamo asmens vardą ir pavardę (jeigu kreipiamasi fizinio asmens vardu) arba pavadinimą (jeigu kreipiamasi juridinio asmens vardu) ir pateikti atstovavimą patvirtinantį dokumentą ar jo kopiją.

[...]

19. Prašymas raštu, atsiųstas institucijai elektroninėmis priemonėmis, turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą.

20. Jeigu institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip, prašymai raštu, neatitinkantys Taisyklių 19 punkto reikalavimų, tačiau į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, institucijoje neregistruojami, o atsakymams į tokius prašymus *mutatis mutandis* taikoma Taisyklių 7 punkte nustatyta tvarka.

21. Asmuo, prašymą ar skundą teikiantis institucijai elektroniniu paštu, turi jį išsiųsti oficialiu institucijos elektroninio pašto adresu, nurodytu institucijos interneto svetainės pradžios tinklalapyje.

22. Jeigu institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip, institucijos valstybės tarnautojas, jam institucijos suteiktu elektroninio pašto adresu gavęs prašymą ar skundą, turi tą pačią darbo dieną persiųsti jį oficialiu institucijos elektroninio pašto adresu arba vieno langelio asmenų aptarnavimo padalinio elektroninio pašto adresu, išskyrus atvejus, kai į prašymą pagal kompetenciją gali atsakyti tą pačią darbo dieną jį perskaitęs.

[...]

25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytų terminų.

26. Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.

27. Jeigu prašymui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai, kuriuos privalo pateikti asmuo, kuris kreipiasi, ir institucija tokios informacijos ir dokumentų pati gauti negali, per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos ji kreipiasi į asmenį raštu, prašydama pateikti šią informaciją ir dokumentus, ir praneša, kad prašymo nagrinėjimas stabdomas, iki bus pateikta prašymui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai. Kai per institucijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, prašymui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai negaunami, prašymas nenagrinėjamas, per 3 darbo dienas nuo institucijos nustatyto termino suėjimo

dienos dokumentų originalai grąžinami asmeniui ir nurodoma grąžinimo priežastis. Institucija pasilieka prašymo ir gautų dokumentų kopijas.

28. Prašymo, adresuoto vienai institucijai, kai prašyme nurodyti klausimai priskiriami kelių institucijų kompetencijai, nagrinėjimą organizuoja ir į jį atsako prašymą gavusi institucija. Prašymą gavusi institucija, nustačiusi, kad prašyme nurodyti klausimai priskiriami ir kitų institucijų kompetencijai, ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos persiunčia jo kopiją kitoms institucijoms, su kurių kompetencija susijęs prašymo nagrinėjimas. Kitos institucijos, su kurių kompetencija susijęs prašymo nagrinėjimas, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo jų institucijoje dienos pagal kompetenciją atsako prašymą persiuntusiai institucijai. Prašymo nagrinėjimą organizuojanti institucija, gavusi iš kitų institucijų, su kurių kompetencija susijęs prašymo nagrinėjimas, nuomones, pateikia asmeniui apibendrintą atsakymą, pridėdama gautų institucijų raštų kopijas.

[...]

31. Prašymas ar skundas, pateiktas raštu nesilaikant Taisyklių 13.1 papunktyje, 17 ir 18 punktuose nustatytų reikalavimų, per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos grąžinamas asmeniui, pateikusiam prašymą ar skundą, ar jo atstovui, nurodant tokio prašymo grąžinimo priežastis ir siūlant pasidaryti vertimą į valstybinę kalbą ar ištaisyti nustatytus tinkamo atstovavimo įrodymo trūkumus.

[...]

33. Atsakymas į prašymus, siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, turi būti pasirašytas institucijos vadovo arba jo įgalioto asmens kvalifikuotu elektroniniu parašu, arba suformuotas elektroninėmis priemonėmis, kurios leidžia užtikrinti teksto vientisumą ir nepakeičiamumą, išskyrus atvejus, kai atsakoma į Taisyklių 20 punkte nustatytu atveju institucijoje neregistruotus prašymus.

34. Atsakymai į prašymus rengiami ir saugomi laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų.

35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:

35.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą – išduoti dokumentą, jo kopiją, nuorašą ar išrašą, patvirtinantį tam tikrą juridinį faktą, – atsakoma suteikiant prašomą administracinę paslaugą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

[...]

38. Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. Persiunčiant prašymą ar skundą nagrinėti kitai kompetentingai institucijai ir informuojant apie tai asmenį ar jo atstovą, pranešime asmeniui nurodyti minėtos apskundimo tvarkos nereikia. [...].“

32. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (su pakeitimais), nuostatos, įsigaliojusios 2022 m. rugsėjo 3 d.:

„1. Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo

administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų (toliau – institucijos).

2. Nagrinėjant asmenų prašymus ir skundus ir aptarnaujant asmenis institucijose Taisyklių nuostatos taikomos tiek, kiek tų teisinių santykių nereglamentuoja įstatymai, tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar jų pagrindu priimti teisės aktai.

11. Asmenų aptarnavimo padalinys atlieka šias funkcijas:

11.1. priima prašymus ir skundus, preliminariai nustato, kokia jų esmė, ar institucija pagal kompetenciją gali spręsti prašyme ar skunde išdėstytus klausimus, kokios informacijos reikia sprendimams priimti, patikrina, ar visa reikalinga informacija ar dokumentai, kuriuos privalo pateikti asmuo, kuris kreipiasi, yra pateikti, numato, kokią informaciją institucija turi ar gali gauti iš savo pavaldžių ir kitų institucijų, valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų, finansuojamų iš valstybės ar savivaldybės biudžeto ir (ar) valstybės pinigų fondų, ir paprašo asmenį, kuris kreipiasi, pateikti informaciją ir dokumentus, kurių institucija pati neturi ir gauti negali arba kuriuos privalo pateikti šis asmuo, bet jų nepateikia;

11.2. jei institucija pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl skunde išdėstyto klausimo, kai asmuo kreipiasi asmeniškai – žodžiu tą paaiškina asmeniui ir nurodo instituciją, į kurią pagal kompetenciją asmuo su prašymu ar skundu turi kreiptis (šiuo atveju prašymas ar skundas priimamas ir pažyma (informacija) apie priimtus dokumentus asmeniui įteikiama tik tuo atveju, jeigu asmuo to prašo), o jeigu prašymas ar skundas gautas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinę sistemą, kitomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu – atlieka Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytus veiksmus;

11.3. pagal institucijos kompetenciją konsultuoja asmenis, kaip išdėstyti ar užpildyti reikalingus dokumentus;

11.4. grąžina asmeniui prašymus ar skundus, neatitinkančius Taisyklių 23 ir 24 punktuose nustatytų reikalavimų;

11.5. informuoja asmenį apie prašymo ar skundo nagrinėjimo eigą;

[...]

18. Prašymai ar skundai, pateikti žodžiu, į kuriuos galima atsakyti arba kuriais galima išspręsti asmeniui rūpimus klausimus iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną, nepažeidžiant asmenų ar institucijos interesų, institucijoje gali būti neregistruojami, jeigu institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenustato kitaip. Asmenys, kurie kreipiasi su tokiais prašymais ar skundais, nepažeidžiant asmenų ar institucijos interesų, prašymą ar skundą priimančio institucijos darbuotojo sprendimu gali būti neidentifikuojami, jeigu institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenustato kitaip. Į tokius prašymus ar skundus turi būti atsakoma iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną. Jeigu į žodžiu pateiktą prašymą ar skundą negalima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią institucijos darbo dieną, asmeniui turi būti sudaroma galimybė išdėstyti prašymą ar skundą raštu arba, jeigu institucija sudaro galimybę, priimti prašymą ar skundą žodžiu, užfiksuoti ir saugoti jo turinį panaudojant garso ar garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo ir įrašymo priemones.

[...]

16. Prašymus ir skundus galima pateikti Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytais būdais.

[...]

23. Prašyme ar skunde turi būti:

23.1. fizinio asmens vardas, pavardė ir (ar) kita įstatymuose ar jų pagrindu priimtuose teisės aktuose nustatyta informacija, būtina siekiant asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo ar skundo autentiškumą, išskyrus Taisyklių 18 punkte nurodytą atvejį;

23.2. Civilinio kodekso 2.44 straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija, jeigu kreipiamasi juridinio asmens vardu;

23.3. kontaktinė informacija ryšiui su asmeniu palaikyti – telefono numeris, elektroninio pašto adresas, adresas arba pririnkus kitų elektroninių ryšių priemonių nuorodos ar (ir) numeriai.

24. Prašymas ir skundas raštu turi būti:

24.1. parašytas valstybine kalba arba turėti vertimą į valstybinę kalbą, kurio turiniui ir autentiškumo užtikrinimui *mutatis mutandis* taikomos Taisyklių 23.1, 23.3, 24.2, 24.3 ir 24.5 papunkčių nuostatos (išskyrus Taisyklių 25 ir 26 punktuose nurodytus atvejus);

24.2. parašytas įskaitomai;

24.3. konkretus ir suprantamas;

24.4. parašytas taip, kad jo turinys ar forma nepažeistų etiketo ir geros moralės normų;

24.5. pasirašytas prašymą pateikusio asmens arba jo atstovo. Kai teikiant prašymą naudojamos elektroninių ryšių priemonės, turi būti pateikta pasirašyto prašymo skaitmeninė kopija arba prašymas turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu, atitinkančiu Reglamente (ES) 910/2014 nustatytus reikalavimus, arba suformuotas tokiu būdu, kuris leidžia prašymą ar skundą teikiantį asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo ar skundo autentiškumą.

[...]

28. Institucijos darbuotojas, jam institucijos suteiktu elektroninio pašto adresu ar kitomis institucijos naudojamomis elektroninių ryšių priemonėmis gavęs prašymą ar skundą, turi ne vėliau kaip artimiausią savo darbo dieną persiųsti jį institucijos administracijos padaliniui, vykdančiam dokumentų registravimo funkcijas, išskyrus atvejus, kai į prašymą ar skundą pagal kompetenciją galima atsakyti Taisyklių 18 punkte nustatytais terminais.

[...]

29. Prašymai ir skundai gali būti nenagrinėjami Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais, taip pat kituose įstatymuose nustatytais pagrindais.

30. Prašymai ir skundai, išskyrus Taisyklių 18 punkte nurodytus prašymus ar skundus, tvarkomi ir apskaitomi atitinkamame institucijos dokumentų registre, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų.

31. Priėmus prašymą ar skundą asmeniui kreipiantis asmeniškai, asmens pageidavimu įteikiama, o jeigu prašymas ar skundas gautas per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinę sistemą, kitomis institucijos naudojamomis elektroninių ryšių priemonėmis, paštu – asmens pageidavimu per 3 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos naudojant asmens nurodytą kontaktinę informaciją išsiunčiama pažyma (informacija) apie priimtus dokumentus.

32. Prašymai ir skundai, išskyrus prašymus ir skundus, į kuriuos Taisyklių 18 punkte nustatyta tvarka galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus.

[...]

34. Jeigu prašymui ar skundui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai, kuriuos privalo pateikti besikreipiantis asmuo, o institucija tokios informacijos ir dokumentų pati neturi ir gauti negali, per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos ji kreipiasi į asmenį raštu, prašydama pateikti šią informaciją ir dokumentus, ir praneša, kad prašymo ar skundo nagrinėjimas stabdomas, kol bus pateikta prašymui ar skundui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai, ir gali būti nutrauktas, jeigu asmuo trūkstančių dokumentų nepateiks. Jeigu per institucijos nustatytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, prašymui ar skundui išnagrinėti būtina informacija ir dokumentai negaunami, prašymo ar skundo nagrinėjimas institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti nutraukiamas ir per 3 darbo dienas nuo institucijos nustatyto termino suėjimo dienos visi asmens institucijai pateikti dokumentų originalai gražinami asmeniui ir nurodoma gražinimo priežastis. Institucija pasilieka šių dokumentų kopijas.

35. Prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją.

36. Jei priimant ar priėmus asmens prašymą ar skundą, adresuotą vienai institucijai, paaiškėja, kad prašyme ar skunde nurodyti klausimai yra priskirtini ir kitų institucijų kompetencijai, prašymą ar skundą gavusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo

institucijoje dienos persiunčia jo kopiją kitoms institucijoms nagrinėti pagal jų kompetenciją (jei asmens prašymas ar skundas pateikiamas užsienio kalba Taisyklių 25 punkte nustatytu atveju, prie persiunčiamos jo kopijos pridedamas institucijos parengtas neoficialus šio prašymo ar skundo vertimas į valstybinę kalbą). Kitos institucijos, gavusios persiūtą asmens prašymą ar skundą, jį nagrinėja pagal savo kompetenciją ir atsako asmeniui, pridėdamos atsakymo kopiją prašymą ar skundą persiuntusiai institucijai.

[...]

40. Prašymas ar skundas, pateiktas raštu nesilaikant Taisyklių 23 ir (ar) 24 punktuose nustatytų reikalavimų, per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos naudojant asmens prašyme ar skunde nurodytą kontaktinę informaciją grąžinamas (arba, jei dokumentai elektroniniai, pateikiama toliau išdėstyta informacija) asmeniui, pateikusiam prašymą ar skundą, nurodant tokio prašymo ar skundo grąžinimo priežastis, siūlant ištaisyti nustatytus trūkumus ir nustatant terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 darbo dienos, trūkumams ištaisyti, jei institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo nenusprendžia kitaip. Kai per institucijos nustatytą terminą asmuo nepateikia institucijai pagal Taisyklių 23 ir 24 punktuose nustatytus reikalavimus įforminto prašymo ar skundo, toks prašymas ar skundas laikomas nepaduotu.

45. Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį:

45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti;

45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

45.4. į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma.

[...]

47. Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. [...].“

33. LRBP, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789, nuostatos:

„1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (toliau – LR BP) – vienas iš strateginio lygmens planavimo dokumentų, valstybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, parengtas vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu (toliau – TPI), ir kitais teritorijų planavimą reglamentuojančiais teisės aktais. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcija¹ (toliau – LR BP koncepcija), šiame kompleksinio teritorijų planavimo dokumente nustatomos Lietuvos Respublikos teritorijos erdvinio vystymo įgyvendinimo gairės, valstybės teritorijos erdvinė struktūra, valstybės teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir kiti susiję sprendiniai siekiant darnaus teritorijų vystymo.

[...]

266. Oro transporto ir infrastruktūros vystymas. Oro transporto plėtros srityje įgyvendinti esamų tarptautinių Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostų modernizavimą ir procesų efektyvinimą, orientuojantis į keleivių bei skrydžių kryptų skaičiaus didinimą. Atsižvelgiant į poreikį atsisakyti Vilniaus oro uosto alternatyvaus kilimo-tūpimo tako įrengimo ir žemių rezervavimo kitoje nei oro uostas Liepkalnio g. pusėje, užtikrinti esamo Vilniaus oro uosto, Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono savivaldybių darnios plėtros galimybes, keleivių terminalą ir susijusią infrastruktūrą vystant tiek esamoje vietoje, tiek rytinėje kilimo tūpimo tako pusėje. [...].“

34. KT 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų. [...] KT 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas atsakingo valdymo principas. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustatčius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...] taip pat teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą ir kt. (KT 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada) [...]“

35. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau vadinama – LVAT) praktika, kurioje išaiškinta, kad VAI 8 straipsnio 2 dalyje nustatytas reikalavimas, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodyta akto apskundimo tvarka, nustato pareigą individualų administracinį aktą priimančiam viešojo administravimo subjektui sprendime nurodyti tokius duomenis, iš kurių be papildomų informacijos šaltinių (įstatymų, poįstatyminių teisės aktų) ir laiko sąnaudų pareiškėjui, nepriklausomai nuo jo išsilavinimo, amžiaus, būtų visiškai aišku, kokiai institucijai (institucijos pavadinimas, adresas) ir per kokį terminą (nurodant ar terminas skaičiuojamas nuo sprendimo priėmimo, ar nuo individualaus akto gavimo dienos) gali būti paduotas skundas. Administracinio akto apskundimo tvarkos neišaiškinimas tinkamai nesiderina su geru viešuoju administravimu bei Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, gali suvaržyti asmens teisę kreiptis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją ar teismą (žr. LVAT nutartis: 2008 m. rugpjūčio 7 d. Nr. AS¹⁴⁶-423/2008, 2010 m. kovo 26 d. Nr. AS⁵⁵⁶-161/2010, 2010 m. kovo 26 d. Nr. AS¹⁴³-178/2010, 2012 m. rugsėjo 21 d. Nr. AS⁴⁹²-440/2012, taip pat LVAT praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimą (I dalį), paskelbtą LVAT biuletenyje „Administracinė jurisprudencija“, Nr. 19, p. 490–491).

36. LVAT 2013 m. vasario 27 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. AS⁵²⁰-274/2013 konstatavo:

„Teisė kreiptis į teismą teisminės gynybos yra fundamentali asmens teisė, pripažįstama tiek nacionalinių (Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 4 straipsnio 1 dalis, ABTĮ 5 straipsnio 1 dalis), tiek tarptautinių teisės aktų (Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 2 straipsnio 3 dalis, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalis, 13 straipsnis) (pvz., LVAT 2012 m. balandžio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS 143-268/2012). Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje ne kartą konstatuotas iš konstitucinio teisinės valstybės principo bei kitų Konstitucijos nuostatų kylantis imperatyvas, kad asmuo, manantis, jog jo teisės ar laisvės yra pažeidžiamos, turi absoliučią teisę į nepriklausomą ir nešališką teismą, kuris išspręstų ginčą. Asmens teisė kreiptis į teismą suponuoja ir jo teisę į tinkamą teisinį procesą, ji yra būtina teisingumo įgyvendinimo sąlyga. Pabrėžtina, kad asmens konstitucinė teisė kreiptis į teismą negali būti dirbtinai suvaržoma, negali būti nepagrįstai apsunkinamas jos įgyvendinimas (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 29 d. nutarimas).“

Tyrimo išvados

37. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus:

37.1. Pareiškėjas kreipėsi į Seimo kontrolierę dėl AM tarnautojų netinkamų veiksmų, gavus kreipimuisi, susijusius su žemės sklypui taikytiniais statybų apribojimais dėl LRBP suplanuotos

TVOU modernizacijos.

37.2. Įstatymų leidėjas yra nustatęs, kad LRBP yra valstybės lygmens kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas (žr. pažymos 22 punktą). KTP dokumentai rengiami vadovaujantis TPI ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais – KTP dokumentų rengimo taisyklėmis. Institucija, organizuojanti LRBP rengimą, yra AM (žr. pažymos 22 punktą).

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1568 (77 eilutėje) buvo numatyta 2015-2020 metais įrengti naują TVOU KTT (žr. pažymos 30 punktą).

SM pateikus pastabas, LRBP buvo koreguotas ir naujasis LRBP patvirtintas 2021 m. rugsėjo 29 d. (žr. pažymos 18 punktą).

Pareiškėjo teigimu, žemės sklypams (pvz. <...>) ir naujai parengtame LRBP buvo nustatytas aerodromo apsaugos zonos apribojimas (žr. pažymos 8 punktą), draudžiant statinių statybą šioje teritorijoje (žr. pažymos 23 punktą), nors TVOU KTT plėtros buvo atsisakyta.

37.3. Pareiškėjas 2021 m. gegužės 13 d. raštu (žr. pažymos 5 punktą) kreipėsi į AM:

- primindamas prieš du metus AM teiktą informaciją, kad priėmus naują LRBP, bus sprendžiamas Pareiškėjo nurodytas klausimas;
- prašydamas informuoti, ar žemės sklypas vis dar patenka į teritorijas, rezervuotas planuojamo TVOU KTT praplėtimui.

37.4. Pareiškėjas 2021 m. birželio 22 d. pakartotinai kreipėsi į AM (žr. pažymos 8 punktą):

- primindamas apie 2021 m. gegužės 13 d. už LRBP atsakingai AM pateiktą kreipimąsi;
- informuodamas, kad AM persiuntus Pareiškėjo 2021 m. gegužės 13 d. kreipimąsi SM, ši institucija tik pranešė apie sprendimą atsisakyti planuotos TVOU KTT plėtros (žr. pažymos 7 punktą);
- prašydamas išsiaiškinti, kodėl apribojimai žemės sklypams (pvz. <...>) taikomi ir naujai parengtame LRBP, nors TVOU KTT plėtra nebenumatoma.

AM elektroniniu laišku 2021 m. gegužės 13 d. informavo Pareiškėją apie jo kreipimosi persiuntimą SM

37.5. Negavęs atsakymo į 2021 m. birželio 22 d. kreipimąsi nurodytą klausimą, Pareiškėjas 2021 m. rugpjūčio 15 d. pakartotinai kreipėsi į AM (žr. pažymos 17 punktą):

- nurodydamas, kad į 2021 m. birželio 23 d. registruotą kreipimąsi negauna atsakymo jau beveik du mėnesius;
- prašydamas paaiškinti nurodyto netinkamo viešojo administravimo priežastis;
- prašydamas nurodyti, kokių veiksmų yra imtasi, kad toks netinkamas viešasis administravimas nesikartotų;
- prašydamas pateikti atsakymus į ankstesnius prašymus.

37.6. Į Pareiškėjo 2021 m. birželio 22 d. kreipimąsi (žr. pažymos 8 punktą) ir 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimąsi (žr. pažymos 12 punktą) buvo atsakyta AM 2021 m. rugpjūčio 20 d. raštu (žr. pažymos 15 punktą):

- informuojant apie LRBP rengimo eigą ir įsigaliojimo momentą, LRBP privalomumą;
- nurodant teisės aktų, kuriais vadovaujantis rengiamas LRBP, pavadinimus;
- informuojant apie sprendimą patikslinti LRBP tekstinius sprendinius, atsižvelgiant į SM 2021 m. kovo 23 d. pateiktas pastabas dėl LRBP 264 punkto papildymo, patikslinto LRBP suderinimą 2021 m. gegužės 14 d. ir 2021 m. rugpjūčio 6 d. pritarimą Nutarimo projektui, pateikiant nuorodą, kur buvo galima susipažinti su patikslintu LRBP dokumentu;
- paaiškinant, kad LRBP, kaip valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumente, kuriame nustatomos valstybės teritorijos vystymo gairės, struktūra ir kiti valstybės raidos strategijos principai, sprendiniais konkrečios teritorijos ribos TVOU plėtrai nenurodytos; apribojimams konkrečioms žemės sklypams nenustatomi; tiksliai vieta nustatoma po konsultacijų su vietos savivaldybėmis ir bendruomenėmis, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentą, t. y. ne LRBP dokumento rengimo proceso metu. AM pažymėjo, kad konkretesnės teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos valstybės ir savivaldybių institucijoms, atitinkančios ir detalizuojančios valstybės teritorijos bendrąjį planą, nustatomos valstybės teritorijos dalies ir savivaldybių bendruosiuose planuose, todėl patvirtintus LRBP bus koreguojami ir (ar) keičiami, ir

(ar) rengiami, tvirtinami žemesnio (savivaldybės arba vietovės) lygmens teritorijų planavimo dokumentai. Rengiant šiuos dokumentus, atliekama papildoma analizė, nustatomos konkrečios teritorijos (jų plotas ir ribos) ir į jas patenkantys žemės sklypai;

- informuojant, kad Vyriausybei patvirtinus LRBP, bus rengiama LRBP įgyvendinimo programa (planuojama parengti iki 2021 m. pabaigos), kurioje bus numatomos konkrečios sprendinių įgyvendinimo priemonės, terminai, už šių priemonių įgyvendinimą atsakingos institucijos, bus numatomas ir teisės aktų ir teritorijų planavimo dokumentų keitimo / koregavimo / parengimo poreikis. Rašte nurodyta, kad LRBP įgyvendinimo programos rengimo organizatorius – AM, LRBP įgyvendinimo programą tvirtinsianti institucija – Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

37.7. Vienas pagrindinių principų, kuriais grindžiama viešojo administravimo subjektų veikla, yra įstatymo viršenybės principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi būti pagrįsti įstatymų reikalavimais (žr. pažymos 24 punktą).

Pagal teisinį reglamentavimą, kiekvienam viešojo administravimo subjektui yra nustatyta pareiga priimti skundus ir prašymus bei juos nagrinėti pagal įgaliojimus (žr. pažymos 24 punktą).

Viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo paisyti objektyvumo principo (žr. pažymos 24 punktą), reiškiančio, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs, t. y. pagrįsti faktiniais duomenimis.

Išsamumo principas, kuriuo savo veikloje privalo vadovautis viešojo administravimo subjektai, reikalauja į prašymą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis remtasi, vertinant prašymo turinį (žr. pažymos 24 punktą).

37.8. AM tarnautojų veiksmai, gavus Pareiškėjų 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimąsi ir 2022 m. rugsėjo 22 d. skundą, buvo netinkami:

37.8.1. dėl 2021 m. gegužės 13 d. kreipimosi (žr. pažymos 5 punktą)

Šis kreipimasis vertintinas kaip prašymas suteikti informaciją, ar Pareiškėjo nurodytas žemės sklypas, kurio unikalus Nr. <...>, vis dar patenka į TVOU rezervuotas teritorijas dėl planuojamo KTT praplėtimo.

Pagal Pareiškėjo prašymo suteikti informaciją gavimo AM metu galiojusias Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (žr. pažymos 28 punktą) nuostatas, į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją turėjo būti atsakyta, pateikiant prašomą informaciją nustatyta tvarka arba nurodant atsisakymo tai padaryti priežastis, nurodant tokio sprendimo ginčijimo galimybę ir tvarką. Informacija yra žinios, kuriomis disponuoja institucija, vykdydama viešąsias paslaugas. Nors įstatyme reglamentuota prašymų pateikti dokumentus nagrinėjimo procedūra, pažymėtina, kad dokumentu vadinama institucijos veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos. Dokumento pateikimu vadinamas dokumento atskleidimas perduodant ar kitu būdu padarant jį prieinamą pareiškėjui ar jo atstovui jų prašymu.

Prašymo pateikti informaciją nagrinėjimui nustatytas 20 darbo dienų terminas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos (žr. pažymos 28 ir 24 punktus). Šis terminas nustatytas ir Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 25 punkte (žr. pažymos 31 punktą).

Pareiškėjo prašymo suteikti informaciją gavimo AM metu galiojusio Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (žr. pažymos 24 punktą) 11 straipsnio 3 dalyje buvo nustatytas baigtinis sąrašas pagrindų, kuriais vadovaudamasi institucija galėjo nenagrinėti asmens prašymo (šiuo atveju – prašymo pateikti informaciją). Tokiu atveju institucija privalėjo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos priimti sprendimą ir pranešti apie tai pareiškėjui, nurodydama teisinį sprendimo (atsisakymo pateikti prašomą informaciją) pagrindą, ir šio sprendimo apskundimo galimybę bei tvarką (žr. pažymos 31 punktą).

Nustatytu terminu informacija, atsakant į konkretų klausimą, ar žemės sklypas vis dar patenka į TVOU rezervuotas teritorijas, ar žemės sklypui vis dar taikytini statybų apribojimai, Pareiškėjui

nebuvo suteikta. Nebuvo nustatyta terminu ir atsisakyta pateikti nurodytą informaciją. Nepateikus nustatyto terminu nei prašytos informacijos, nei argumentuoto teisės aktų nuostatomis pagrįsto atsisakymo pateikti prašomą informaciją, neaišku, ar Pareiškėjo kreipimesi nurodytas klausimas priskirtinas AM kompetencijai, ar į Pareiškėjo kreipimąsi atsakymą turėjo pateikti kita institucija, buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai ir teisė gauti informaciją, teisė į tinkamą viešąjį administravimą.

37.8.2. dėl 2021 m. birželio 22 d. kreipimosi (žr. pažymos 8 punktą)

Šis kreipimasis vertintinas kaip prašymas suteikti informaciją, kodėl apribojimai žemės sklypams (pvz.: <...>), taikomi ir naujai rengiamame LRBP.

Įstatyme nustatyto terminu informacija, atsakant į konkretų klausimą, kodėl apribojimai žemės sklypams (pvz.: <...>), taikomi ir naujai rengiamame LRBP, Pareiškėjui nebuvo suteikta. Nebuvo nei patvirtintas, nei paneigtas Pareiškėjo kreipimesi nurodytas teiginys dėl žemės sklypams (pvz.: <...>, Vilniuje), taikytinų statybos apribojimų pagal naujai rengiamus LRBP sprendinius. Į šį kreipimąsi atsakyta tik AM 2021 m. rugpjūčio 20 d. raštu (žr. pažymos 15 punktą), t. y. Pareiškėjui pateikus AM skundą dėl netinkamo viešojo administravimo (žr. pažymos 12 punktą). Taigi, AM nepateikus į 2021 m. birželio 22 d. kreipimąsi laiku, neaišku, ar kreipimesi nurodytas klausimas priskirtinas AM kompetencijai, ar į jį turėtų atsakyti kita institucija, buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai ir teisė gauti informaciją, teisė į tinkamą viešąjį administravimą.

37.8.3. dėl 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimosi (žr. pažymos 12 punktą)

Pareiškėjo 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimasis (žr. pažymos 12 punktą) vertintinas ir kaip skundas dėl netinkamo viešojo administravimo (informacijos nepateikimo) (žr. pažymos 25 punktą), prašant nurodyti veiksmus, kurių imtasi, kad toks netinkamas viešasis administravimas AM ateiityje nesikartotų, ir kaip prašymas atlikti veiksmus – suteikti prašytą informaciją dėl žemės sklypo (ne)patekimo į TVOU KTT rezervuotą teritoriją (žr. pažymos 28 ir 31 punktus).

Nors AM 2021 m. rugpjūčio 15 d. kreipimesi buvo nurodyta, jog negauna atsakymo į daugiau kaip prieš du mėnesius užduotą klausimą (kodėl ir naujai rengiamame LRBP žemės sklypams (pvz.: <...>) taikomi statybas draudžiantys apribojimai), atkreipiant dėmesį į netinkamą viešąjį administravimą, tyrimo metu nebuvo gauta duomenų apie administracinės procedūros inicijavimą ir atlikimą, nesilaikant Viešojo administravimo įstatymo imperatyvaus reikalavimo, gavus asmens skundą, inicijuoti administracinę procedūrą.

Pagal Viešojo administravimo įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai, nagrinėjant skundą apie viešojo subjekto veiksmis, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą vadinama administracine procedūra (žr. pažymos 25 punktą).

Nagrinėjama atveju nesilaikyta ir Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatyto draudimo persiųsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kurių veiksmai yra skundžiami (žr. pažymos 25 punktą), nes Pareiškėjo 2021 m. rugpjūčio 15 d. skundą dėl netinkamo administravimo (žr. pažymos 12 punktą) išnagrinėti ir atsakymą parengti buvo pavesta tai pačiai AM tarnautojai, dėl kurios neveikimo nebuvo pateiktas atsakymas į ankstesnį kreipimąsi (žr. pažymos 8 ir 13 punktus).

AM 2021 m. rugpjūčio 20 d. raštu atsakant į 2021 m. birželio 22 d. kreipimąsi, nenurodžius skundo nenagrinėjimo teisinio pagrindo, buvo pažeisti teisės aktų reikalavimai ir as įstatymo viršenybės principas, t. y. viešojo administravimo subjektams privalomas reikalavimas administracinius sprendimus, susijusius su asmens teisių įgyvendinimu, visais atvejais pagrįsti įstatymais (žr. pažymos 24 ir 25 punktus).

Nors tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, patvirtinančių, kad Pareiškėjui būtų buvusi suteikta kreipimesi nurodyta informacija, aiškiai nurodant, jog nebus patenkintas prašymas suteikti informaciją, ar nurodytas žemės sklypas patenka į TVOU KTT įrengimui rezervuotą teritoriją, t. y. prašoma informacija nebus suteikta, rašte nenurodyta nei atsakymo apskundimo galimybė, nei tvarka (žr. pažymos 31 punktą). Šios informacijos nesuteikimas galėjo apriboti Pareiškėjo teisę į teisminę gynybą (žr. pažymos 35 ir 36 punktus).

Pagal Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 1 dalį (žr. pažymos 25 punktą), asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. O šių taisyklių 47 punkte (žr. pažymos 31 punktą) viešojo administravimo subjektui nustatyta pareiga asmenį ar jo atstovą informuoti apie atsakymo apskundimo galimybę ir tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas;

37.8.4. dėl 2022 m. rugsėjo 22 d. kreipimosi (žr. pažymos 16 punktą)

Šis kreipimasis vertintinas kaip skundas dėl AM tarnautojų neveikimo, nepateikiant atsakymo į konkretų prašymą (žr. pažymos 26 punktą), dėl netinkamo viešojo administravimo.

Nors 2022 m. rugsėjo 22 d. kreipimesi buvo nurodyta, jog negauna atsakymo į daugiau kaip prieš metus pateiktą paklausimą užduotą klausimą.

Iš tyrimo metu gautos informacijos matyti, kad Pareiškėjas 2021 m. rugpjūčio 15 d. pateikė skundą dėl netinkamo viešojo administravimo, AM gavus 2021 m. birželio 22 d. prašymą išsiaiškinti, kodėl ir naujai rengiamame LRBP žemės sklypui, kurio unikalus Nr. <...>, taikomi apribojimai.

Nors iš AM 2022 m. rugsėjo 22 d. pranešimo (žr. pažymos 16 punktą) turinio galima suprasti, kad Pareiškėjo 2022 m. rugsėjo 22 d. kreipimesi nurodyti klausimai nebus nagrinėjami, pažymint, kad atsakymas į paklausimą Pareiškėjui buvo išsiųstas 2021 m. rugpjūčio 20 d. (žr. pažymos 15 punktą), t. y. iš esmės ignoruotas Pareiškėjo skundas dėl prašytos konkrečios informacijos nepateikimo ir netinkamo viešojo administravimo, rašte tai aiškiai nenurodyta.

Įstatymų leidėjas įpareigoja viešojo administravimo subjektus asmenų pateiktus prašymus nagrinėti pagal kompetenciją, o atsakymus į prašymus parengti, atsižvelgiant į jų turinį (žr. pažymos 24 ir 32 punktus). Išsamumo principas, kuriuo savo veikloje privalo vadovautis viešojo administravimo subjektai, reikalauja, kad asmens prašymą atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodant visas prašymo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis remtasi, vertinant prašymo turinį. Viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi būti pagrįsti teisės aktų reikalavimais.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių (žr. pažymos 32 punktą) 29 punkte nustatyta, kad prašymai ir skundai gali būti nenagrinėjami Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais (žr. pažymos 26 punktą), taip pat kituose įstatymuose nustatytais pagrindais.

Nors AM 2022 m. rugsėjo 22 d. laiške Pareiškėjui nurodyta, kad į Pareiškėjo kreipimąsi atsakyta 2021 m. rugpjūčio 20 d. raštu (žr. pažymos 14 punktą), tenka konstatuoti, kad nei nurodytame rašte Pareiškėjui, nei atsakant į 2022 m. rugsėjo 22 d. Skundą, Pareiškėjui nebuvo pateikta prašyta informacija dėl konkrečiam žemės sklypui taikytinų apribojimų, kaip ir nebuvo aiškiai nurodyta, kad šis klausimas nėra priskirtas AM kompetencijai.

37.9. Vadovaujantis Nekilnojamojo turto registro 2022 m. gruodžio 28 d. duomenimis, tarp Pareiškėjo elektroniniuose laiškuose nurodytų žemės sklypų savininkų nėra nurodyta Pareiškėjo pavardė (žr. pažymos 20 punktą).

Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 2 dalies nuostatomis, prašymas ar skundas gali būti pateiktas asmeniškai arba per atstovą, o atstovo teisė atstovauti turi būti įrodoma rašytiniu sutikimu (žr. pažymos 24 punktą).

Tyrimo metu gautoje informacijoje nėra duomenų, patvirtinančių, kad AM gavus Pareiškėjo kreipimasis, būtų buvę paprašyta pateikti Skunde nurodytų žemės sklypų savininkų atstovavimą patvirtinančią dokumentą.

Įstatymų leidėjas įpareigoja valstybės tarnautojus būti atvirais dialogui, bendradarbiavimui, gerbti žmogaus teises ir laisves, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų (žr. pažymos 27 punktą). O Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių 11 punkte (žr. pažymos 32 punktą) nustatyta, kad asmenų aptarnavimo padalinys, priimdamas prašymus ir skundus, nustato, ar visa reikalinga informacija ir dokumentai, kuriuos privalo pateikti į instituciją besikreipiantis asmuo, pateikti; skundus ir

prašymus, neatitinkančius nustatytų reikalavimų, grąžina asmeniui.

37.10. SM tyrimo metu pateiktais duomenimis, atsižvelgiant į Vilniaus oro uosto plėtros poreikius, teritorijos dalis tarp Salininkų g. ir Liepkalnio g. (kur patenka ir Skunde nurodytas žemės sklypas, liko rezervuota oro uosto plėtrai, siekiant kontroliuoti ir riboti perspektyvinėse triukšmo veikiamose teritorijose statinių ir žemės paskirčių konversijas į jautrias triukšmo poveikiui paskirtis ir naują statybą (žr. pažymos 19 punktą).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad SM rašte Seimo kontrolieriui nurodytas sklypas, <...>, nebuvo nurodytas Pareiškėjo kreipimuose, todėl būtina patikslinti, ar teritorija, kurioje yra Pareiškėjo skunde nurodyti žemės sklypas, kurio unikalus Nr. <...>, ir žemės sklypas, <...>, Vilniuje, liko rezervuota oro uosto plėtrai.

38. Apibendrinant, darytina išvada, kad nėra pagrindo teigti, jog, AM gavus Pareiškėjo 2021 m. gegužės 13 d., 2021 m. birželio 22 d., 2021 m. rugpjūčio 15 d. ir 2022 m. rugsėjo 22 d. kreipimuisi, buvo laikytasi teisės aktų reikalavimų (žr. pažymos 37 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, tenka konstatuoti, kad nebuvo užtikrintas atsakingo valdymo principo (žr. pažymos 21, 24 ir 34 punktus) įgyvendinimas, Pareiškėjo teisė į tinkamą viešąjį administravimą (žr. pažymos 24-26 punktus) ir teisė gauti informaciją (žr. pažymos 28-29 punktus), todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, X skundas pažymoje nurodytu aspektu pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

39. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundą dėl AM tarnautojų veiksmais pažeistos teisės gauti informaciją ir teisės į tinkamą viešąjį administravimą pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

40. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė rekomenduoja:

40.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai:

40.1.1. atkreipti dėmesį į tai, kad AM tarnautojų veiksmai, gavus Pareiškėjo 2021 m. gegužės 13 d., 2021 m. birželio 22 d., 2021 m. rugpjūčio 15 d. ir 2022 m. rugsėjo 22 d. kreipimuisi, buvo netinkami, pažeidžiantys teisės aktų reikalavimus (žr. pažymos 37 punktą), atsakingo valdymo principą (žr. pažymos 21, 24 ir 34 punktus), Pareiškėjo teisę į tinkamą viešąjį administravimą (žr. pažymos 24-26 punktus) ir teisę gauti informaciją (žr. pažymos 28-29 punktus);

40.1.2. užtikrinti šioje pažymoje konstatuotų pažeidimų (žr. pažymos 37 punktą) pašalinimą, raštu pateikiant Pareiškėjui teisės aktų reikalavimus atitinkantį išsamų atsakymą į 2021 m. gegužės 13 d., 2021 m. birželio 22 d., 2021 m. rugpjūčio 15 d. ir 2022 m. rugsėjo 22 d. kreipimuisi (žr. pažymos 5, 8, 12 ir 16 punktus).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad įgyvendinant šią rekomendaciją, turi būti laikomasi Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatyto draudimo perduoti skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatyta specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, kurių veiksmai yra skundžiami (žr. pažymos 26 punktą);

40.1.3. užtikrinti, kad AM gauti asmenų kreipimaisi būtų nagrinėjami, įgyvendinant atsakingo valdymo, teisėtumo, efektyvumo, išsamumo principus, asmenų teisę gauti informaciją ir teisę į tinkamą viešąjį administravimą.

40.2. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai – pateikti informaciją, ar teritorija, kurioje yra Pareiškėjo skunde nurodyti žemės sklypas, kurio unikalus Nr. <...>, ir žemės sklypas,

<...>, Vilniuje, liko rezervuota oro uosto plėtrai (žr. pažymos 19 punktą ir 37.10 papunktį).

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė